KATHOLIEKE BASISSCHOOL
DE SCHAKEL

Jaarprogramma groep 5

Even voorstellen

Voor u ligt het jaarprogramma van groep 5 (schooljaar 2019/2020) . Ik hoop u op deze manier een indruk te geven van dit schooljaar. Dit schooljaar heeft uw kind te maken met verschillende leerkrachten. Van maandag tot en met vrijdag staat Conan Verhoeven voor de groep. Op donderdag krijgen de kinderen gym van Leon Pol. Op vrijdagmiddag hebben de kinderen Kiesknap (het oude Drieluik). Door de opzet van Kiesknap heeft uw kind te maken hebben met verschillende leerkrachten uit de onder- en bovenbouw. Verdere uitleg over Kiesknap vindt u verderop in het jaarprogramma.
Tenslotte komt Juf Vera (tweedejaars student van de Marnix Pabo) tot januari in groep 5 stage lopen. Zij komt op de dinsdag. Ook zal zij een aantal keer een hele week op school zijn.

Nederlands- taal

We hanteren de methode Taal actief.

Geïntegreerde leerlijnen

Taal actief bestaat uit de onderdelen taal, spelling en woordenschat extra. Deze leerlijnen zijn volledig op elkaar afgestemd. Elk thema begint met een ankerverhaal, geschreven door een bekende kinderboekenauteur. De ankerverhalen zijn het vertrekpunt voor alle lessen. Daarin komen al enkele taaldoelen en spellingdoelen aan bod. De woordenschatwoorden uit de ankerverhalen komen in de lessen terug.

Weet wat je leert

Kinderen leren beter als ze weten wat en waarom ze iets leren. We beginnen elke les met het instapkaartje. Hierop staat wat de kinderen die les gaan leren. Elke les eindigen we met het uitstapkaartje als reflectiemoment.

Standaard differentiëren op 3 niveaus

Met Taal actief werken alle kinderen vanaf dag één op hun eigen niveau. Alle lesdoelen zijn op 3 niveaus uitgewerkt. De kinderen starten met een beginopdracht. De score bepaalt op welk niveau elk kind aan de slag gaat. Voor taalbegaafde kinderen heeft Taal actief een plusboek met uitdagende opdrachten .

Veel herhalen en oefenen
Taal actief laat de kinderen veel oefenen, ook voor de toets. Elke vrijdag is er een toepassingsles voor taal, waarin de doelen worden herhaald en toegepast. Verder zijn er diverse extra oefenbladen voor taal en spelling

Taal actief taal: veel aandacht voor woordenschat
Met de nieuwe Taal actief taal sluiten we volledig aan bij de kerndoelen Nederlands en het referentiekader taal. Tijdens aparte lessen worden de volgende taaldomeinen behandeld: taal verkennen, woordenschat, spreken & luisteren, schrijven. Taal actief besteedt veel aandacht aan woordenschat.

Taal actief woordenschat extra: voor kinderen met beperkte woordenschat
Voor kinderen met een beperkte woordenschat heeft Taal actief het programma woordenschat extra. In dit programma worden eenvoudige woorden aangeboden die niet in het basispakket van Taal actief voorkomen.

Nederlands- spelling

We hanteren de methode Taal actief.
De informatie beschreven bij Taal geldt ook voor Spelling. Hieronder staat nog extra aanvullende informatie wat betreft spelling.

Veel herhalen en oefenen
Bij spelling geven we aan het eind van elke instructieles een oefendictee, waarin ook opfriscategorieën zijn opgenomen. Verder zijn er diverse extra oefenbladen voor taal en spelling.

Taal actief spelling: een nieuwe categorie per week en herhaling
In Taal actief spelling behandelen we twee domeinen: spelling (de onveranderlijke woorden) en werkwoordspelling (vanaf gr. 6) Taal actief spelling heeft 38 spellingcategorieën. In elke basisweek bieden we met Taal actief één nieuwe spellingcategorie aan. Daarnaast worden elke week twee eerder aangeboden categorieën ‘opgefrist’.

Voor ouders: http://www.spellingapp.nl/ om thuis spelling te oefenen.

Nederlands- lezen

De volgende leesvormen komen aan de orde:

- **Technisch lezen**
  We gebruiken de methode: “**Flits”.** Deze methode kent vier blokken van 8 weken. Per week zijn er 4 lessen in gepland. De eerste les gaat over goed en vlot lezen. De kinderen oefenen dan de leesmoeilijkheden op woordniveau. Dit zijn de woorddoelen die bij AVI terugkomen. De tweede les bevordert het vloeiend en lekker lezen. Tijdens de derde les staat het vloeiend en vlot lezen nogmaals centraal. De laatste les is er ruimte om samen te lezen. Ook is er aandacht voor leesbevordering, leesmotivaite en voorbereidende literatuureducatie.

Voordrachtslezen
Het lezen van een tekst waarbij speciaal gelet wordt op intonatie.

- **Begrijpend lezen**
  Dit schooljaar starten wij met de nieuwe methode voor begrijpend lezen ‘Nieuwsbegrip’.
  Nieuwsbegrip is een vernieuwde methode om de kinderen actief te leren begrijpend lezen. Woordenschat, algemene kennis en verschillende tekstsoorten worden aangeboden om het begrip van teksten bij kinderen te verhogen.
  De teksten worden in sommige gevallen ondersteund door filmpjes.
  Daarnaast zijn er teksten op verschillende niveaus waardoor het aanbod van de tekst passend is bij de leerling.
- **Vrij lezen**
  De kinderen lezen regelmatig in een boek van hun keuze. Vrij lezen is ontspannend en geeft plezier.
- **Voorlezen.** Dagelijks wordt er voorgelezen in de klas. Voorlezen is belangrijk voor de ontwikkeling van bijv. fantasie , taalontwikkeling en woordenschat. Bovendien is het even ”samen genieten”.

Rekenen en wiskunde

We werken we met een moderne rekenmethode: “Alles telt “. (website www.allestelt.nl)

In groep 5 komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Getalsrelaties en getalbegrip
- Optellen en aftrekken
- Basis vermenigvuldigen
- Basis delen
- Verhoudingen
- Lengte en omtrek, oppervlakte ➝
- Inhoud / volume
- Gewicht
- Meetkunde
- Geld
- Tijd
- Tabellen en grafieken

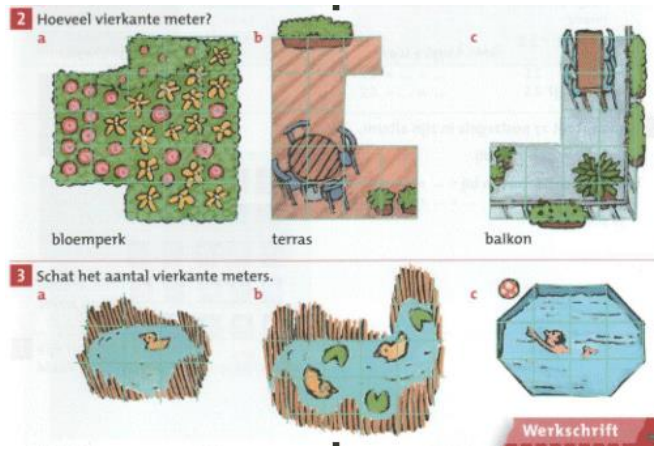

De methode kenmerkt zich door heldere mogelijkheden om te differentiëren. De klas krijgt als geheel instructie en kan op eigen niveau de verwerking maken.
Er is veel aandacht voor oefenen, memoriseren en automatiseren.
Op de site staan tips voor ouders. Zie voorbeeld hieronder.

Tips voor ouders van kinderen van 6 tot 10 jaar* (kopie van website Alles telt)

Kinderen in groep 3, 4 en 5 zijn op school veel met de getallenrij bezig. U kunt dit ondersteunen met allerlei (gezelschaps-)spelletjes:

- Ganzenbord
- Bingo
- Monopoly junior
- Sjoelen (punten tellen!)

Wanneer kinderen gerichte ondersteuning nodig hebben, is educatieve software een mogelijkheid. Verschillende educatieve uitgeverijen geven software uit die geschikt is voor thuisgebruik. Ook op het rekenweb (www.rekenweb.nl) zijn spelletjes beschikbaar om bepaalde rekenvaardigheden te oefenen.

Speciale aandacht in groep 5 hebben **de tafels**. De kinderen moeten de tafels van 1 t / m 10 heel goed kennen. Ze leren ze op school, maar zeker ook thuis en aan het eind van het jaar hopen alle kinderen natuurlijk een tafeldiploma te halen! In de wekelijkse infokrant zal worden aangegeven welke tafel(s) gekend moeten zijn.
Een prima site om de tafels goed te oefenen: www.tafels-oefenen.nl

Schrijven

We werken met de methode 'Pennenstreken'. Deze methode gaat ervan uit dat schrijfonderwijs gericht moet zijn op de communicatieve functie van het schrift. Daarom wordt in de methode actief aandacht besteed aan de leesbaarheid, schrijfsnelheid en toepassing van het handschrift in functionele situaties. Ook wordt aandacht besteed aan de juiste schrijfhouding. In de loop van het schooljaar leren de kinderen te schrijven zonder hulplijnen.

Pen: De kinderen gebruiken in principe allemaal de schoolvulpen. *Bij uitzondering* kan hiervan worden afgeweken. Dit gebeurt dan in overleg en/of op advies van bijvoorbeeld een kinderfysiotherapeut.

Oriëntatie op jezelf en de wereld- levensbeschouwing

We hanteren de methode “Hemel en aarde” voor de godsdienst en levensbeschouwing. Vijf keer per jaar is er een nieuw project, waaronder Kerstmis en Pasen, waarin de volgende vaardigheden centraal staan:

- Verwondering, zodat je je kunt laten verrassen door de gewone dingen van het leven.
- Verbondenheid met God, de mensen en de dingen om je heen.
- Vertrouwen, zodat je kunt leven met open hart en open ogen.
- Verbeelding, zodat je de religieuze taal, beelden en symbolen kunt verstaan.
- Ordenen, waardoor je zelfstandig kunt nadenken over dat wat er in de wereld gebeurt.
- Communicatie, zodat je met anderen kunt delen wat je in het leven ontdekt.
- Omgaan met traditie, zodat je je eigen religiositeit herkent in bestaande godsdiensten.

De onderwerpen zijn steeds verschillend. Gebruiken, verhalen en symbolen uit allerlei godsdiensten komen aan de orde.
Daarnaast maken we gebruik van een speciaal project in de Vastentijd.
De behandelde thema’s krijgen een afronding in de speciale gezinsvieringen van de parochie. U vindt de data daarvan in onze nieuwsbrieven, op de website en in het parochieblad.

Oriëntatie op jezelf en de wereld- Kwink

Dit schooljaar starten wij met een nieuw programma met de naam KWINK.
Met deze nieuwe methode voor sociaal-emotioneel leren beogen wij het gedrag van de kinderen individueel, maar vooral ook als groep te begeleiden en te verbeteren.
Met KWINK hanteren wij een groepsbrede en preventieve aanpak die wetenschappelijk onderbouwd en erkend is.
In ieder leerjaar wordt er gewerkt aan de volgende onderdelen:
1.Besef hebben van jezelf
2. Besef hebben van de ander
3. Keuzes kunnen maken
4. Zelf management
5. Relaties kunnen hanteren
Daarnaast komen er belangrijke thema’s als burgerschap, pesten en mediawijsheid aan de orde.
Ook u als ouders betrekken wij in onze lessen en wij zullen regelmatig aangeven waar we met de kinderen aan werken.

Oriëntatie op jezelf en de wereld- aardrijkskunde

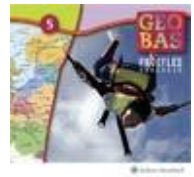

Voor aardrijkskunde gebruiken we de methode: Geobas.
In groep 5 maken de kinderen kennis met verschillende aardrijkskundige aspecten van Nederland, ontleend aan de domeinen: aarde en landschappen, landbouw, industrie en dienstverlening.
Voorbeelden van hoofdstukken:

- Hoe vind ik de weg?

- In de kas en op het land.
- Buizen en kabels in huis.
- Verkeer en vervoer.
- Ook kaartvaardigheden komen aan de orde: het gebruik van register en legenda, het kunnen aanwijzen van steden, rivieren en gebieden.
- Wat betreft de topografie staat Nederland centraal met de provincies, de provinciehoofdsteden en andere grote steden, plus een aantal rivieren.

De topografie wordt getoetst.

Oriëntatie op jezelf en de wereld- biologie

Hierbij maken we gebruik van de wekelijkse schooltv - uitzendingen van: “De Buitendienst”. Tevens worden door het jaar heen lessen gegeven uit de biologie-methode: “Biologie Plus”.
De techniekles die voor groep 5 zijn geselecteerd komen in een blok van ca. 5 weken aan de orde. We maken ook gebruik van het aanbod van de Werkgroep Natuur en Milieu educatie van de gemeente Woerden.

Oriëntatie op jezelf en de wereld- geschiedenis

Voor geschiedenis gebruiken we de methode: “Wijzer door de tijd”. In groep 5 vertrekken we vanuit de eigen tijdsbeleving (o.a. met de kalender, de klok, en de eigen geschiedenis) en gaan dan langs belangrijke ijkpunten uit de geschiedenis.
Aan de orde komen diverse onderwerpen uit onze geschiedenis:

- Aspecten van de tijd (o.a. kalenders, eigen geschiedenis, stamboom)
- Leven met de natuur: Jagers en boeren. Grieken en Romeinen. (vanaf ca. 8000 v. Chr.)
- In en rond het kasteel. Wonen en werken in de stad. (van ca. 500 - 1000 n. Chr.)
- Specerijen en schilderijen, rijke en arme mensen(16^{e} en 17^{e} eeuw)
- Op reis en naar school , werken in fabrieken(18^{e} en 19^{e} eeuw)
- Wereldoorlogen en televisietijdperk (20^{e} eeuw)

De methode werkt met een leerlingenboek en een werkboek. De werkvormen zijn divers: er zijn verhalen, te lezen teksten, verwerkingsopdrachten en er zijn mogelijkheden tot differentiatie. Ook bevat de methode toetsen na elk hoofdstuk. Met hulp van ons digibord kunnen we vaak illustratieve filmpjes van bijv. Beeldbank erbij tonen.

Oriëntatie op jezelf en de wereld- verkeer

Er wordt voornamelijk gewerkt met de verkeerskrant "Op voeten en fietsen" van Veilig Verkeer Nederland. Goed en veilig verkeersgedrag leer je door te doen: leer uw kind dus bij voorkeur lopend, of bij ver weg wonen, fietsend naar school te gaan.

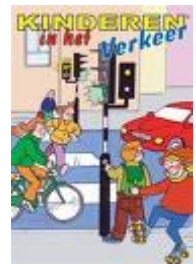

Oriëntatie op jezelf en de wereld- verslag

Het maken van een verslag over een informatief onderwerp is in groep 5 een voorbereiding op het maken van een verslag uit meerdere bronnen. In groep 5 gebruiken we 1 bron: (Mini-Informatie). Voor de plaatjes erbij gebruiken we internet.
De kinderen verwerken zelf een informatieboekje (Mini-informatie) met opdrachten in een schrift. Ze bedenken hoofdstukjes bij het onderwerp en maken er een verslagje van op de computer: ze maken tekst en zoeken er plaatjes bij. De kinderen presenteren in principe 1 keer in dit schooljaar een onderwerp aan de groep in de vorm van een spreekbeurt. Ze vertellen over hun onderwerp en laten er, indien mogelijk, materialen en/of foto's bij zien. (kan m.b.v. digibord). De spreekbeurt wordt thuis voorbereid. (zie ook bij hoofdstuk "huiswerk".)

Kunstzinnige oriëntatie

In het leergebied 'Kunstzinnige oriëntatie' maken leerlingen kennis met kunst en cultuur. De school krijgt een professioneel aanbod vanuit de organisatie KUVO. Op dit programma kunnen de leraren intekenen op verschillende programma's. Op deze manier komen de leerlingen in aanraking met de verschillende gebieden binnen kunst en cultuur. O.a. door het bijwonen van concerten, voorstellingen, musea en monumentenroute in de stad (cultureel erfgoed). Per leerjaar is er een verschillend aanbod passend bij het jaarprogramma en de belevingswereld van de leerlingen.

Onder kunstzinnige vorming verstaan we de vakken: muziek, drama, beeldende vorming en dans.
Dit schooljaar krijgt kunstzinnige vorming een prominentere plaats in het rooster. Wij zijn van mening dat het ontwikkelen van het creatieve brein belangrijk is. Het vergroot het zelfvertrouwen van de kinderen. Het proces bij deze ontwikkeling is belangrijk. Beleven, doen en ervaren krijgen daarbij de nadruk. De persoonlijkheid en de interesses van elke leerling worden meegenomen. De kinderen leren beelden, taal, muziek en spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren. Daarnaast leren de leerlingen respect te tonen voor elkaar en voor elkaars (kunst)mening. Kunstonderwijs is mede belangrijk voor samenwerken. Door opdrachten in kleine groepjes uit te voeren, te presenteren en te luisteren naar anderen. Het bekijken en bewonderen van elkaars werk zijn waardevolle leermomenten. Verrassen is leren!

Sinds schooljaar 2019-2020 heeft de school een kunstcoördinator: Jolanda Pauw. Zij is vakdocent drama en zal ook de anderen aspecten van kunstzinnige vorming de school binnen gaan halen. Binnen het schooljaar staat een bepaalde periode een gebied op kunstzinnige vorming centraal, bijvoorbeeld muziek door muziekdocenten of dramalessen enzovoort.
Elk schooljaar heeft de school een groot collectief kunstproject in maart. Dit project wordt dan ook afgesloten met een tentoonstelling.

Bewegingsonderwijs

Twee keer in de week hebben de kinderen gym: 1 les van onze vakleerkracht Leon Pol en 1 les van de groepsleerkracht. Elk kind wordt zoveel mogelijk op zijn eigen niveau aangesproken. Enkele onderdelen uit de bewegingsleerstof zijn: lopen, springen, klauteren, rollen, duikelen, zwaaien, balanceren, werpen en vangen. Daarnaast ontwikkelen we de spelvaardigheid door middel van het aanleren en/of uitbreiden van een aantal spelen, gebonden aan een aantal spelregels. Leon vult een en ander aan met spannende en uitdagende lessen!
Uiteraard doen we ook dit jaar weer mee aan de activiteiten die georganiseerd worden door de Commissie Schoolsport Woerden (lijnbal, sport- en speldag). Hierbij is ook uw hulp onontbeerlijk!

Het dragen van gymkleding is verplicht. Advies met betrekking tot de schoenen: gympen of sportschoenen, géén balletschoentjes. Die zijn te glad. Wilt u hierop toezien?
De kinderen hebben op dinsdag en donderdag gymles.

Groepsouders

Ook dit schooljaar kunnen we niet zonder onze groepsouder. De groepsouder van dit jaar zijn: de moeder van Daan en de moeder van Jaylynn

Website / Social Schools

Op de website van de school (www.deschakelwoerden.nl) vindt u allerlei informatie over de school. Denk hierbij aan de agenda, nieuws, schoolgids, etc. Foto's, nieuwsberichten en belangrijke mededelingen vindt u in Social Schools.

Kiesknap

Werken aan zelfstandigheid, zelfverantwoordelijkheid en eigen keuzes maken.

Kinderen moeten veel en veel is "vastgelegd": ouders voeden hun kind op en maken keuzes voor hen. Clubs en bijv. buitenschoolse opvang hebben hun regels en hun programma. Ook op school is dat zo: kinderen moeten lezen, rekenen, schrijven enz. Maar ook het ontwikkelen van andere vaardigheden, bijv. sociale vaardigheden, het ontwikkelen van je eigen talenten, is van belang. En het tegemoet komen aan het maken van eigen keuzes past hier ook in. Er wordt nadrukkelijk een beroep gedaan op zelfstandigheid en verantwoordelijk zijn voor wat je doet en hoe je je opstelt.

Vanuit de visie van meervoudige intelligentie gaan we kinderen helpen hun talenten te ontwikkelen. Ieder mens, iedere leerling heeft een eigen intelligentieprofiel dat bestaat uit sterkere en minder sterk ontwikkelde intelligenties. Dat betekent dat we kinderen helpen hun voorkeur verder te ontwikkelen en uitdagingen aanbieden.

Aan de andere kant dagen we kinderen ook uit om gebieden te exploreren die nieuw zijn. We doen dan een beroep op doorzettingsvermogen en ontdekkend/ onderzoekend leren.

Hoe ziet het er in de praktijk uit?
Wekelijks gaan we in de groep werken met een zogenaamd kiesknapuur. Het geheel is gesplitst in twee periodes waarbij aan het eind van het schooljaar de volgende intelligenties aan bod zijn gekomen: zelfknap, samenknap, woordknap, rekenknap, beweegknap, natuurknap, muziekknap en beeldknap. In dit uur kunnen alle kinderen op hun eigen niveau een keuze maken uit diverse opdrachten en onderwerpen die bij hun belangstelling aansluiten en in principe zelfstandig verwerkt kunnen worden.

In dat uur zijn alle leerkrachten betrokken en begeleiden ze allemaal de kinderen binnen één van de acht intelligenties.

Huiswerk

In groep 5 is huiswerk nog niet wekelijks aan de orde, maar toch wordt er thuis wel iets verwacht. Het is goed als u als ouder rekening zou kunnen houden met:

- Een rustige werkplek en een handige tijd om het werk te maken/oefenen.
- Uitleg: Bespreek met uw kind wat het moet doen, leg evt. nog eens uit, maar u laat uw kind het werk alleen maken.
- Gaat het om tafels oefenen bijv. dan is het juist fijn en goed om samen te oefenen!
- Bespreek het werk na met uw kind: Denk je dat je het goed kent? Ben je tevreden over wat je gemaakt hebt?

Wat zal er in groep 5 aan huiswerkopdrachten te zien zijn?

- De tafels. Regelmatig komt er een opdracht daarvoor mee naar huis, en vindt u de opdracht in de nieuwsbrief of via de mail.
- De topografie moet thuis worden geleerd. De opdracht komt mee naar huis en in de nieuwsbrief.
- Individuele opdrachten. Sommige kinderen oefenen thuis extra om de leerstof beter te beheersen.
- Een spreekbeurt. Dit doen de kinderen n.a.v. de verslaglessen. Is het verslag klaar, dan bereiden ze thuis hun spreekbeurt voor.

De hulpen

Ieder kind komt eens in de zoveel weken aan de beurt om een week lang na schooltijd de klas te vegen, planten water geven,rommel ruimen, enz. Zo leren we mede verantwoordelijk te zijn voor onze werkomgeving. Dit vergt over het algemeen 10 tot 15 minuten. Uw kind is dan dus wat later uit school. Op maandag wordt steeds bekend gemaakt wie de weekbeurt heeft. Wanneer een kind niet kan blijven om te vegen (bijv. i.v.m. BSO) regelt hij/zij zelf een vervanger!

Google Documenten

Op de Schakel werken we met Chromebooks. Dit zijn kleine laptops die draaien op het besturingssysteem van Google. Op de chromebooks kan gedaan worden, wat er op een normale laptop ook gedaan kan worden. Een van de mogelijkheden is tekstverwerken. Op de Chromebooks wordt er niet met Word gewerkt, maar met Google Documenten. De kinderen krijgen les in het gebruik van Google Documenten.

Tot slot

Mochten er vragen zijn of wilt u iets met de leerkracht bespreken, dan is dit vanzelfsprekend geen probleem. U kunt even binnenlopen, bellen of een email sturen.

Ik kijk uit naar de samenwerking met u en ik wens u en uw kind een heel fijn schooljaar toe.

Conan Verhoeven